

Josep Carles Tous, regidor de Cultura de l'Ajuntament de Palma

“Pocs premis literaris funcionen com caldria”

Josep Carles Tous ocupa, des del mes de juny de 1991, la màxima responsabilitat cultural dins l'Ajuntament de Palma. Assegura que no vol canviar moltes coses de l'anterior etapa, només les necessàries per raons de pressupost, a la vegada que vol anar introduint noves propostes culturals.

Ara que ja fa un any del canvi a l'Ajuntament, ¿quins són els canvis més importants que s'han introduït respecte de l'anterior etapa?

—No tenc res en contra de la política cultural de l'anterior Ajuntament, perquè jo no he pensat mai que la cultura fos una cosa que depenés de la política. Hi havia coses que m'agradaven i d'altres que no. He intentat mantenir totes les coses antigues i fer-ne alguna de nova. I les que no he pogut mantenir ha estat per motius pressupostaris; els problemes econòmics de l'Ajuntament han fet que m'hagin retallat bastant el pressupost dedicat a cultura.

I és clar, m'he trobat que mantenir tot l'anterior més les coses noves que volia introduir és molt difícil. L'únic que hem pogut fer és jugar, fer equilibris, anar a reduir costos, intentant mantenir el màxim de coses.

—¿Tan greu és la crisi econòmica? ¿Tant ha abaixat el pressupost de cultura?

—Han abaixat bastant, devers un quaranta per cent. És una crisi general que justament s'ha produït en el moment que nosaltres hem entrat. ¡Hem tengut aquesta desgràcia! Confiem que s'arregli aviat. Clar que aviat vol dir, com a prest, el 1995. Abans impossible. Per les notícies que tenc no m'estranyaria que l'any que ve encara ens retallassin més. ¡Em farien pols! Però en fi... Esper que l'any 1994 poguem respirar un poquet més i que el 1995 ja sigui més o menys normal.

—Un dels problemes entre les tres grans institucions (Comunitat, Consell Insular i Ajuntament de Palma) que es donava en el passat era la impossibilitat d'arribar a signar allò que es digué el pacte cultural. ¿Ara que totes les institucions estan en mans de la coalició PP-UM és possible aquest pacte? ¿Ja funciona de facto?

—El pacte anteriorment no es va produir per motius diversos. Actualment no hi ha cap pacte escrit, però, per ventura, pel fet

“Els problemes econòmics de l'Ajuntament han fet que m'hagin retallat bastant el pressupost dedicat a cultura”.

JOAN CELIA

"Pens que ara es llegeix més que abans. El que passa és que abans hi havia menys llibreries i, sobretot, s'editava menys".

JOAN CELIA

que totes tres institucions som de la mateixa corda (PP-UM) ens entenem fàcilment i feim moltes coses junts.

Al marge de colors polítics i pactes culturals, també s'ha de dir que existeix sempre la institució. Vulguis o no, sempre hi ha friccions entre les institucions, sense que tngui a veure amb el color polític.

—Com a regidor de Cultura d'una ciutat com Palma, que té, com deia vostè, greus problemes de finançament, ¿com veu les grans despeses que es fan arran dels grans espectacles del 92?

—Crec que són coses que s'han d'aprofitar. Aquests esdeveniments serveixen molt per a la ciutat on es fan. Li donen una gran força. No oblidem que les grans ampliacions que ha fet Barcelona han estat degudes a grans esdeveniments com exposicions o els mateixos Jocs. Igualment es pot dir de Sevilla, l'Expo haurà servit per a resoldre greus problemes d'infraestructura que patia la ciutat.

Són molt importants els esdeveniments d'aquest tipus. Encara que el cost sigui alt, és important perquè és una inversió per al futur.

Segons tenc entès, Barcelona ha pagat fins no fa massa anys deutes de l'exposició del 1929... Vull dir que no és una cosa nova, sempre ha estat igual. Aquests grans esdeveniments són molt cars, però valen la pena per a la ciutat.

—Parlant de Palma. En aquesta ciutat s'ha intentat fer moltes vegades grans concerts, festivals de música o de cinema... Esdeveniments de gran projecció exterior. I sempre han fracassat. ¿Què falla a Palma que no permet tenir aquest gran acte identificador de la ciutat?

—Aquestes coses, festivals o grans concerts, evidentment són interessants. És cert

que hi ha ciutats que tenen un esdeveniment d'aquest tipus, però aquests són els que han aferrat. Per aferrar aquests, se n'han començat molts, moltíssims.

És un tema difícil. Se'n poden començar molts, però és molt difícil que puguin mantenir-se. A Mallorca se n'han intentat molts i potser l'únic que hagi pogut mantenir-se sigui el de Pollença.

A mi mateix m'interessaria molt tenir un esdeveniment d'aquestes característiques, el que passa és que és costosíssim i els resultats no estan assegurats.

Realment, l'únic que ha funcionat són les Seranates d'Estiu, que darrerament estan agafant una gran força.

Una altra cosa, ja diferent, són les Cançons de la Mediterrània, que tenen un gran èxit popular. Però, és clar, no es tracta del mateix, ja que les Cançons són una festa ciutadana, són gratuïtes i es fan a l'aire lliure, en el parc de la Mar. En fi, no són un gran festival, sinó més aviat una festa ciutadana.

—Per a la pròxima edició dels Premis Ciutat de Palma, que són un dels més coneguts dins l'àmbit lingüístic català, s'han previst importants canvis com ara donar el premi de novel·la i poesia a obra ja editada. ¿Per què aquests canvis?

—Els Premis Ciutat de Palma, en el moment de la seva institució, van ser molt importants. En aquells temps, els ciutadans tenien un altre funcionament. Avui dia, tot i que els premis han proliferat, no n'hi ha cap que funcioni com cal.

Amb el Premi Ciutat de Palma hem d'aconseguir una fórmula de reestructuració. El que passa és que ni jo mateix, en aquests moments, tenc clar què podem fer perquè funcionin. Els premis estaven bastant morts, i el que jo he intentat és cercar

solucions. El que no es pot fer és el que es feia: com que no funcionaven, tenir-los arraconats.

No crec que s'hagin d'eliminar, però veig difícil el seu ressorgiment. L'any pasat ho vam intentar d'una manera, enguany ho intentarem d'una altra, i ja veurem com va. Del que estic segur és que si el premi no funciona no es pot mantenir sempre igual, s'han de cercar solucions. ¿Quina és la millor solució? No ho sé, tothom té la seva idea. A vegades hem tengut reunions per parlar del tema i si érem deu, deu opinions diferents hi havia. A poc a poc, trobarem la solució

—Les institucions, cada vegada més, són els principals editors, en el sentit que subvencionen gran quantitat de publicacions. ¿Està d'acord amb aquesta apreciació? ¿Es que ja no es llegeixen, o no es compren llibres en quantitat suficient perquè editar sigui rendible?

—Jo tenia una llibreria de més cent anys i la vam haver de tancar. És una qüestió que conec prou bé.

Pens que ara es llegeix més que abans. El que passa és que abans hi havia menys llibreries i, sobretot, s'editava menys. Avui dia, a més, el cost dels llibres és molt alt i no es facilita precisament l'adquisició de llibres.

El problema, evidentment, és que si abans se n'editava un, ara se n'editen cinquanta. Després, el que passa és que les editorials van a demanar la subvenció a la institució i, normalment, les institucions no poden, per raons de pressupost, protegir tant com voldrien. De tota manera, entre tots hem d'aconseguir protegir al màxim perquè cada dia es vagi llegint més.

Miquel Payeras